Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 25, 1982 No. 56. VOL. LXXXIX.

В НЮ ДЖЕРЗІ ВШАНУВАЛИ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Юніон, Н. Дж. — У неділю, 14-го березня ц.р., тут у театральній залі ім. Вілкінса стейтового коледжу Кін, о год. 4-ій по полудні відбулося знаменне відзначення 90-річчя з дня народження Блаженнішого Отця Йосифа, Патріярха і Кардинала, Глави Помісної Української Католицької Церкви.

Святочний концерт з добірною програмою відбувся при вщерть виповненій залі в присутності біля дев'ятсот осіб, де можна було побачити учасників із цілого стейту, а зокрема північного Ню Джерзі.

Програму святкувань відкрив коротким словом ред. Василь Пасічняк, голова Ділового комітету для відзначення Ювілею, підкресливши велич особи Ювілята.

Згодом дітвора громади: Х. Бравн і В. Боднар, пластуни; В. Фарміґа і О. Бодньович, сумівці; Р. Худьо, від Музичного Інституту і С. Касієнко, від Школи Українознавства, склали привіт і квіти перед маєстатичним погруддям Блаженнішого Патріярха.

Високий рівень цілого святкування — у духовому і мистецькому відношенні унапрямила знаменита промова отця митрата Маріяна Бутринського, пароха церкви свв. Володимира і Ольги в Чикаґо. У промові, отець митрат дав картину трудящого і страдального шляху Ювілята, як богослова, священика, Архієрея і провідника Церкви і народу який в дуже важкий час перебирав митру не як почесть, але як заповідь труду, жертви і мучеництва. Цитуючи св. п., тоді ще стемфордського Єпископа Йосифа Шмондюка, він підкреслив, що Ювілят — це архітект патріярхальної структури Української Помісної Церкви. А за словами Митрополита Максима Германюка, що їх він висказав недавно на Мирянському Конгресі в Римі, цей рух за патріярхат і помісність сьогодні такий могутній, що його вже жадна сила не стримає і не заверне. Промовець зокрема підкреслив прикмети Блаженнішого, як „доброго пастиря".

Закінчивши своє слово, отець митрат передав через мікрофон награну стрічку з римських святкувань 90-річчя, де Блаженніший ще могутнім голосом особисто дякує за молитви, побажання і співпрацю у зусиллях для добра Церкви і народу.

Хор „Прометей" під мистецьким керуванням маестра Михайла Длябоги виступав двічі у програмі. У першій частині концерту він співав дві пісні — „Славень природи" Бетговена і „Восхвалю ім'я Бога моєго" Бортнянського. У другій частині програми хор відспівав три речі — „Хор підземних ковалів" В. Пачовського і С. Людкевича, „Моя любов" М. Длябоги, зі солістами О. Татунчаком і І. Кушнірем і „У неділеньку, у святую" Т. Шевченка і К. Стеценка, зі солістом І. Кушнірем.

Сольові виступи Зірки Дерлиці і Андрія Добрянського дальше скріплювали мистецький рівень ювілейної імпрези. З. Дерлиця відспівала своїм ліричним сопраном „Під твою милість" І. Соневицького, „Аве Марія" Баха — Ш.Ф. Ґуно і „Спи дитино моя", П. Карманського і С. Людкевича. Бас-баритон А. Добрянський співав „Реве та стогне" і „Минають дні", обидві речі — слова Т. Шевченка і музика М. Лисенка, та „Псалом 94-ий" В. Барвінського.

Ефективно випало вокальне тріо „Покаяння" Артема Веделя у виконанні З. Дерлиці — сопрано, Юліяни Осінчук — альт, А. Добрянського, бас-баритон.

Мистецьке слово, монтаж поезії у честь Патріярха, авторства Зої Когут, Б. Стефанишина і Ю. Лободовського (переклад Б. Кондри), гарно рецитувала Аня Дидик. Відома піяністка Ю. Осінчук відограла на фортепіяні: „Прелюд-Хорал",

(Закінчення на стор. 3)

Мгр Леонтій Крушельницький помер у Ню Йорку

Ню Йорк, Н.Й. — У Понеділок, 22-го березня 1982 року, тут помер по довгій й тяжкій недузі на 77-му році життя бл. п. мгр Леондій Крушельницький, адвокат Станиславові, тепер Івано-франківськ, і довголітній диригент хорів в Україні й на еміграції та основник і диригент хору „Думка" в Ню Йорку.

Панахида була відправлена в середу, а Парастас в четвер, 24 і 25-го березня о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вулиця. Похорон у п'ятницю, 26-го березня о год. 9:30 вранці до церкви св. Юра, а потім на український православний цвинтар св. Андрія в Банвд Бруку.

Покійний залишив в жалобі дружину Лідію, сина Любомира з родиною, сестру Анну Никифоряк з родиною та інших членів родини.

У Дітройті помер інж. Євген Ґут-Кульчицький

Гемтремк, Миш. — У вівторок, 23-го березня 1982 року, тут помер на 79 році життя після короткої недуги бл. п. інж. Євген Ґут-Куьчицький, визначний пластовий і громадський діяч, редактор пластових видань перекладач скавтської літератури, співробітник багатьох українських часописів, в тому числі щоденника „Свобода".

Похоронні відправи розпічнуться в четвер і п'ятницю, 25 і 26-го березня, Панахидами о год. 6:30 вечора в похоронному заведенні Бугая при 3103 Коннор вулиці в Гемтремк, Миш. Похорон в суботу, 27-го березня, до церкви Непорочново Зачаття при 11700 Мек Дубал вулиця, а потім на цвинтар Мавн Еліот.

В Ню Йорку помер Евстахій Манацький

Ню Йорк, Н. Й. — В понеділок, 22-го березня 1982 року, тут помер несподівано на 81-ему році життя бл. п. Евстахій Манацький, довголітній громадський діяч, учасник Визвольних Змагань, в'язень польських тюрем, а на еміґрації голова Комітету „Бережанська Земля", секретар 194-го Відділу Українського Народного Союзу, кількакратний делеґат на конвенції УНС, член Головної Управи Товариства „Самопоміч" та багатьох інших громадських організацій.

Покійний залишив в жалобі дочку д-р Марію Гук, внучок Дану і Рому, внука д-ра Степана, ближчу і дальшу родину в Україні і на поселеннях.

Панахиду заповіджено на п'ятницю, 26-го березня, о год. 7:30 вечором, в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вулиця, а похорон на суботу, 27-го березня, до церкви св. Юра і на цвинтар Ґейт оф Гевен.

КОМУНІСТИ ФРАНЦІЇ ДАЛІ ВТРАЧАЮТЬ У ВИБОРАХ

Париж, Франція. — У Франції остаточно закінчилися вибори до провінційних рад і у висліді тих виборів праві партії піднесли своє керівництво в різних радах з 51 на 54 відсотки, а комуністична партія втратила з дотеперішних близько 20 відсотків до 12,11 відсотка.

Міністерство внутрішних справ видало загальний комунікат, у якому подало до відома, що фреквенція при виборах осягнула рекордове число в таких виборах аж 68,4 управнених до голосування. Дотепер найвищим числом було 67,2 відсотка управнених до голосування. Посадник Парижа, Жак Ширак, який є провідником нео-ґоллістської партії заявив, що останні провінційні вибори виявили рішучий зворот на право. Він сказав: „Французький нарід потвердив результати першої рунди тих виборів і виявив його незадоволення й турботу за майбутнє у зв'язку з політикою теперішнього соціялістичного уряду".

Дотепер соціялістичний уряд Франції впровадив дві радикальні зміни з житті Франції. Він перевів націоналізацію цілого ряду банків і промислових підприємств та розпочав широку програму децентралізації адміністрації країною. Централізація була французькою традицією з давніх часів, а остаточно була вона зкодифікована за Наполеона. Децентралізація переносить велику частину рішень з центру власне на ті провінційні ради, які тепер обрано. Не зважаючи на це, соціялісти не здобули сподіваних ними перемог і фактично Франція входить в період, коли принаймні декілька років інші політичні течії домінуватимуть адміністрацію в терені, а інша буде в столиці та в центральному уряді.

* * *

Всетаки децентралізація й на далі залишиться головним принципом внутрішньої політики сучасного соціялістичного французького уряду, бо вже впроваджене відповідне законодавство й пороблено кроки в тому напрямі, яких не можна завернути. Те саме відноситься до націоналізації. Рішення остаточні й змінити їх дотепер не можна, хіба в майбутньому коли б результати тієї націоналізації до тої міри погіршили господарське положення, що їх треба було б анулювати, або принаймні злагіднювати.

ЗСА мають докази вживання хемічної зброї Москвою

Вашінґтон. — Уряд ЗСА опублікував 32-сторінковий звіт, у якому подані точніші дані про вживання Совєтським Союзом хемічної зброї в країнах Азії, зокрема в Афганістані, Ляосі і Камбоджі. Дотепер принаймні 10,000 людей загинули від тієї зброї, а велике число хворіє.

Свій звіт ЗСА переслали установам ОН та Конґресові ЗСА. В цьому звіті подано, що, починаючи з 1975 року, Совєтський Союз вжив хемічну зброю принаймні 400 разів в трьох названих азійських країнах, наслідком чого загинуло понад 10,000 людей. Заступник державного секретаря Волтер Стоссел виступив в цій справі на пресовій конференції і сказав: „Совєтський Союз і його союзники очевидно зломили міжнародний закон і договори. Якщо світ не зуміє припинити того рода діяльности, буде дуже мало змоги не допустити до повторення таких акцій в інших країнах проти інших народів".

Звіт американського Уряду опертий на різних документах і даних, які дотепер здебільшого були закляcифіковані як тайний матеріял. Одначе величина злочину така, що далі мовчати не можна було, тим більше що існує постійна небезпека поновного вживання тієї, або подібної зброї Москвою в її дальших аґресивних нападах на різні країни. Чинники ОН вже пробували провірити інформації про вживання Совєтським Союзом такої зброї, але не мали достатніх даних для винесення остаточного осуду. Щойно тепер американський Уряд дав до диспозиції відповідні документи й матеріяли, які були в його посіданні.

Совєтське інформаційне аґентство ТАСС негайно заперечило американські дані й назвало їх „брудною брехнею". Зі свого боку Совєтський Союз зробив такі закиди ЗСА, твердячи: „Світ ще не забув десяток тисяч хемічних елементів, що їх скинено над В'єтнамом, Ляосом і Камбоджею в часі американської аґресії в Індокитаю".

Серед американських доказів крім даних і доказового фактичного матеріялу є наукові пояснення характеру й наслідків вживання тих хемічних елементів, що їх Совєтський Союз скинув у названих трьох державах Азії. У звіті також потверджено, що совєтський персонал доставляє ті речовини до совєтських сателітів, розділює їх, а навіть наглядає над їхнім вживанням.

ДОПОВІДЬ МҐРА В. СОСЯКА

Ню Йорк, Н.Й. — Науково-дослідне товариство української термінології влаштовує, з нагоди відзначення свого 10-річчя, доповідь мґра Василя Сосяка на тему: „Походження і значення слова козак". Вступне слово про НДТУТ скаже д-р Кость Церкевич, координатором конференції буде д-р Ігор Гурин. Конференція відбудеться в неділю, 28-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні, в Домі Український Визвольного Фронту при 136 Друга авеню.

ДОПОВІДЬ ПРО РИМСЬКІ СВЯТКУВАННЯ

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю 28-го березня ц.р., о год. 1:30 по полудні, тут у великій залі Українського Народного Дому при 142 Друга авеню Микола Галів виголосить доповідь на тему: „Оцінка ювілейних святкувань та їх значення для розвитку нашої Церкви". Після доповіді — запити. Доповідь влаштовує Українське Патріярхальне Товариство в ЗСА, Відділ в Ню Йорку.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Ю. ШЕВЕЛЬОВА В ТОРОНТО

Торонто, Канада. — Заходами Катедри українознавчих студій й Українського студентського клюбу, тут в середу, 31-го березня ц.р., о год. 8-ій вечора, в будинку медичної авдиторії при Торонтонському університеті виступить з доповіддю проф. д-р Юрій Шевельов, який говоритиме на тему: „Мовне питання в Українській ССР". Ю. Шевельов, професор-емерит Колюмбійського університету, автор багатьох праць на мовні і літературні теми, визначний науковець.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ ПРОФ. М. КУЧЕР

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 26-го березня ц.р. о год. 7-ій вечора, тут при 136 Друга авеню, доповідатиме проф. Михайло Кучер на тему: „Петро Кальнишевський останній кошовий війська Запорізького на Соловецькій каторзі". Після доповіді — дискусія.

ПАПА ВІДКЛАДЕ ПОЇЗДКУ ДО ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — Примас Польської Римо-Католицької Церкви архиєпископ Юзеф Ґлемп перший раз офіційно заявив, що Папа Іван Павло II правдоподібно буде змушений відкласти свою заплановану поїздку до Польщі з цього літа на пізніший час.

Первісно Папа плянував прибути до Польщі у серпні ц.р., щоб взяти особисту участь у великому відпусті до Ченстохови, організованому з приводу 600-річчя перевезення Чорної Мадонни до цієї місцевості. Архиєпископ Ґлемп не скривав своєї тривоги і стурбування з приводу затіснення контролі, арештів і судів ведених Військовою радою національного спасіння проти керівників вільної профспілки „Солідарність", членів руху спротиву й інших польських патріотів, які супротивлялися комуністичній системі терору.

При тій нагоді примас й інші польські єпископи, часто закликають вірних молитися за ув'язнених й інтернованих, офіційне число яких переходить 4,000 осіб. Західні кореспонденти звертають увагу, що у деяких церквах і церковних забудуваннях все ще висять прапори „Солідарности", а молодь де тільки може, вживає цю назву. Кружляють також поголоски у Польщі, що Військова рада фактичний виконавець влади в країні, шукає шляхів для сповидного замирення шляхом переговорів з тими речниками „Солідарности", які залишилися на волі. Біда тільки в тому, що вільна профспілка, яка, очевидно, діє тепер підпільно, не бажає говорити з представниками уряду без Леха Валенси, якого все ще тримають під арештом десь біля Варшави. З другої сторони військова хунта вимагає від „Солідарности" абсолютного послуху і підпорядкованости усім зарядженням центрального уряду, побіч визнання провідної ролі комуністичної партії в усіх ділянках суспільного життя. У такій ситуації, — кажуть політичні спостерігачі, — до справжнього замирення ледве чи дійде, а переговори, якщо такі ведуться, напевно застрягнуть на мертвій точці.

В ІЗРАЇЛІ НАСТУПИЛА КРИЗА УРЯДУ

Єрусалим, Ізраїль. — В Ізраїлі прийшло зовсім несподівано до кризи уряду прем'єра Менахема Беґіна, який не отримав вотуму довір'я ізраїльського парляменту. В голосуванні над трьома різними внесками вотуму недовір'я однаково рівні числа були за, як і проти 58 на 58. Отже Беґін заповів резиґнацію уряду й після того негайно зарядив його засідання.

На засіданні уряду більшість 12 проти 6 міністрів висловилася проти резиґнації й відкинула внесок Беґіна. Серед тих, які відкинули внесок прем'єра й голосували проти нього були його найбільш довірені співробітники — міністер оборони Аріель Шарон та міністер закордонних справ Їцак Шамір.

Причини внесків на вотум недовір'я були різні, але головна це вуличні зудари війська Ізраїля з арабською молоддю, в яких загинуло дотепер три молоді араби. До вотуму недовір'я прилучилися також скрайні праві й релігійні елементи, які протиставляться евакуації ізраїльських відділів з решти Синайського півострова 25-го квітня ц.р. Дотепер ті кола підтримували Беґіна і його політику, але вони незадоволені уступками уряду Беґіна у відношенні до Єгипту. Відмова президента Єгипту Госні Мубарака відвідати Єрусалим, через що відкликано плян його відвідин до Ізраїля, розпалила пристрасті серед правих кіл в Ізраїлі й додала їм арґументів та скріпила їхні виступи проти евакуації Синайського півострова.

Міжнародні спостерігачі в Ізраїлі та пресові репортери вважають, що криза уряду Беґіна ще далеко не закінчена й може прийти до його уступлення та до розписання нових виборів. Нові вибори відбулися б під осінь цього року, а інтерім кабінет очолював би знову Беґін, бо ті праві релігійні депутати, які голосували проти нього в справі недовір'я в ніякому разі не підтримали б Партії праці й він не мав би потрібної більшости. Беґін і його кабінет мали один голос тривалої більшости, але рабин Хаїм Друкман, перейшов на бік опозиції, чим причинився до рівности голосів.

У світі

НА ЗАХІДНЬОМУ БЕРЕЗІ РІКИ ЙОРДАН, ЯКИЙ окупували ізраїльські війська після переможної війни 1967 року, в останніх днях прийшло до кривавих зударів між арабською молоддю цієї частини Ізраїля та ізраїльською поліцією й військом. Під час цих зударів від ізраїльських пострілів загинули два молоді араби, які брали участь у вуличних зударах. Господарські арабські підприємства й станиці зі свого боку проголосили страйк. Безпосередньою причиною страйку було усунення з уряду арабського посадника міста Ель Біреґ та призначення на його місце ізраїльського старшину. Швидко зудари перенеслися з Ель Біреґ до інших міст Ізраїля, навіть до Єрусалиму. В Єрусалимі араби пробували підпалити міський автобус, наповнений пасажирами, що їм, одначе, не вдалося. Молоді араби атакують поодиноких ізраїльських вояків, наслідком чого військове командування загострює свої протизаходи. В деяких містах військо привозить урядовців проти їхньої волі до міських урядів до праці, а також купців до їхніх крамниць.

ПІСЛЯ ЗБІЛЬШЕНОЇ ІМІҐРАЦІЇ ЧОРНИХ І ІНШИХ расових елементів до Англії там почало підноситися злочинство. Дотепер англійська поліція й міністерство внутрішніх справ не подавало арештованих і засуджених злочинців, називаючи їхню расу. Коли ж в останньому звіті такий поділ введено, виявилося, що чорні становлять непропорційно високе число серед злочинців. Це з одного боку викликало велике незадоволення серед населення, а з другого — застереження з боку різних суспільних елементів, а особливо серед ліберальних кіл. Заатакована деякими пресовими органами поліція за подання расової приналежности злочинців пояснила, що це на вимогу публічної опінії та преси. А втім поліційні чинники заявили, що вони не мають права затаювати фактичних даних.

ПЕРЕД КОМІСІЄЮ У СПРАВАХ ТЕРОРИЗМУ І безпеки Сенату зізнавав асистент державного секретаря для справ Африки Честер Кракер. Він подав докладніші інформації про допомогу Совєтського Союзу різним партизанським і терористичним групам в Африці. Особливу увагу він присвятив Намібії (Південнозахідній Африці) та Південноафриканській республіці. Африканський національний конґрес у Південній Африці, який веде боротьбу з південноафриканською республікою провадить свої акції в обидвох напрямах: політичних мирних заходів та партизанки й терору. Конґрес розпоряджає поважними матеріяльними й технічними засобами, а його кур'єри й зв'язкові не мають ніяких труднощів в отримуванні потрібних для подорожів документів. Коло 60 відсотків усіх своїх матеріяльних і технічних засобів конґрес отримує від Совєтського Союзу та його сателітів. СВАПО, політична й партизанська організація, яка веде свою діяльність у Намібії, дістає аж 90 відсотків своїх засобів усіх родів з Совєтського Союзу. На запит сенаторів, які стратегічні пляни має СССР в тій частині світу, Кракер пояснив, що покищо Москва остаточно тих плянів не устійнила, але чекає на дальший розвиток ситуації й відповідно до того переводитиме свої акції.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ГЕЛЬМУТ Шмідт зайняв публічно становище до виборчих невдач своєї соціял-демократичної партії. Соціялістична партія Західньої Німеччини в останніх виборах дістала найгірші висліди за 27 років своєї діяльности. Внутрішні спори, в середині її, сецесія частини ультралівих елементів і заснування ними нової політичної партії у деяких провінціях Західньої Німеччини, участь соціял-демократів в різних масових публічних імпрезах разом з комуністами надали партії такий характер, що більшість населення виступає проти неї. Шмідт сказав: „Я мушу підкреслити, що зовнішній вигляд сучасної німецької соціял-демократії відіграв важливу ролю у наших слабих осягах при виборах".

ДЕРЖАВНИЙ ПРОКУРАТОР У ПРОЦЕСІ терористів, які схопили були американського генерала Джеймса Дозієра, Ґідо Папалія на закінчення процесу поставив згідно з приписами італійської судової процедури свої вимоги для виміру кари підсудним. Найменшу кару, бо два роки і вісім місяців він запропонував Роджжеро Волінії, який завів поліцію до мешкання, де терористи перетримували схопленого генерала, а 30 років для двох підсудних які відмовилися зізнавати та чинили авантюри в часі процесу та для вісьмох злочинців, яких ще не вдалося поліції схопити. Іншим підсудним він запропонував різні кари, між тими двома скрайностями, відповідно до доказаної їм вини.

В Америці

СЕНАТ АВТОНОМНОГО УРЯДУ ПУЕРТОРІКО прийняв на своєму засіданні в кінці минулого тижня окрему резолюцію, яка не тільки критикує політику президента Роналда Реґена в караїбському обширі, але також домагається більшої автономії для острова Пуерторіко, якому, мовляв, теперішня політика Вашінґтону дуже шкодить. Політичні спостерігачі звертають увагу, що резолюція була прийнята після того, яка Палата Репрезентантів критикувала вимогу губернатора про збільшення федеральної допомоги для Пуерторіко, де є найвищий відсоток безробіття.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ЗАЯВИВ кореспондентам, що він не застосовуватиме ембарґо на вивіз сільськогосподарських продуктів до Совєтського Союзу і не використовуватиме пшениці, як політичну зброю проти комуністичних держав. Він при тому все ще критикував ембарґо застосоване адміністрацією президента Джіммі Картера після совєтської інвазії в Афганістані. Ембарґо на експорт пшениці було, на думку Р. Реґена, поганим політичним потягненням, яке мстилось також на американському сільському господарстві і не дуже багато шкодило тим, кого ЗСА хотіли покарати, — заявив Президент.

АДМІНІСТРАЦІЯ ТРИМИЛЕВОГО ОСТРОВА БІЛЯ Мідлтавну в Пенсильванії, на якому розташовані атомові реактори, не має щастя, кажуть економічні спостерігачі. В понеділок, 22-го березня ц.р., керівники цього центру знову мусіли замкнути декілька реакторів і проголосити першу стадію тривоги, довідавшись, що принаймні 200 ґальонів радіоактивної рідини витікає з реактора. Після двох годин адміністрація острова відкликала тривогу, поправивши, очевидно, механізм в реакторі.

ДЕЯКІ БЛИЗЬКІ ДОРАДНИКИ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена кажуть, що він, тобто Президент, повинен вести більш праґматичну політику і не уникати безпосередньої зустрічі з пекучими проблемами народу, а в кожному разі не втікати від них. Поінформовані особи кажуть, що Р. Реґен дуже прислухається до цих голосів, тимбільше, що серед американських громадян поширюються чутки, що Президент є „бездушною людиною" і не цікавиться проблемами стейтів. Політичні спостерігачі кажуть, що поїздка Р. Реґена до загрожених водою місцевостей в ЗСА, зокрема до Вейну в Індіяні, мала на меті злагіднити ці поголоски.

ПРИХИЛЬНИКИ РІВНИХ ПРАВ ДЛЯ ЖІНОК В Сенаті і Палаті Репрезентантів заявили, що напередодні виборів вони внесуть в обидві палати Конґресу законопроєкт про зрівняння в правах чоловіків і жінок, а якщо він не пройде в голосуванні, то вони винесуть його на публічне обговорення у виборчій кампанії. „Якщо хтось думає, що ми вже зрезиґнували з цієї справи, він дуже помиляється". — заявила конгресменка Пет Шредер, демократка з Колорадо. Спостерігачі кажуть, що своєю заявою прихильники цієї справи хочуть змусити стейтові уряди до акції, бо вони потребують ще підписів трьох стейтів до 30-го червня ц.р., щоб ця справа була поставлена на обговорення в Конґресі.

ПЕРША ЛЕЙДІ НЕНСІ РЕҐЕН ДОБРОВІЛЬНО включилася у працю неприбуткової організації батьків і виховників, які поставили собі за завдання вести інформаційну і виховну акцію серед молоді і батьків проти наркотиків. Відкриваючи сесію у Білому Домі Н. Реґен заявила, що здоров'я американської молоді стоїть під загрозою у зв'язку із збільшенням нелеґальної торгівлі наркотиками, спроваджуваними до ЗСА контрабандою. Н. Реґен й інші члени цієї організації домагалися строгішого покарання винуватців і справнішої контролі контрабанди на кордонах ЗСА. Президент Роналд Реґен, згідно із заявою Першої Лейді, також поділяє думку численних батьків і виховників, які вирішили провести широку акцію не тільки у Вашінґтоні, але також у цілій країні.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ І судівництва звернувся до федерального апеляційного суду в Дистрикті Колюмбія, щоб він ще раз переглянув ранішу заборону користуватися записками Джана Гінклі, знайденими в готелі і у в'язничній келії. З приводу цієї заборони прокуратура не може продовжувати справи проти Гінклі, якому закидається спробу вбивства президента Роналда Реґена. Під час атентату на Реґена постраждали, як відомо, також три інші особи, між ними пресовий секретар Білого Дому Джеймс Брейді, який окремо судитиме Гінклі за інвалідство. В листопаді минулого року федеральний апеляційний суд заявив, що використовування записок обвинуваченого у вбивстві було б порушенням особистих свобід Гінклі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблема Вілліямса

Властиво не існує проблеми людини, якої „нема". Гаррісон А. Вілліямс, 62-річний сенатор з стейту Ню Джерзі, демократ, опинився у групі сімох членів Конґресу, шістьох конґресменів і одного сенатора, які становили так звану „аферу Абскаму". „Абскам" — це засекречена операція, що її перевело Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ), придумавши фіктивного арабського шейха, який за посередництвом своїх аґентів — насправді переодягнених аґентів ФБІ — шукав протекції у конґресменів і сенатора Вілліямса, щоб вони своїми впливами у Конґресі сприяли його нафтовим інтересам. Шістьох конґресменів, п'ятьох демократів і одного республіканця, суд засудив уже раніше на протязі минулого 1981 року, на різні в'язничні кари. Дехто з них сам зрікся членства в Конґресі, інші перепали в останніх виборах, ніхто з них не залишився в Палаті Репрезентантів. Останнім з оскаржених був сам сенатор Вілліямс.

Як усі ті шість конґресменів, засуджених за хабарництво, так само він, Вілліямс, постійно твердив і твердить, що він — невинний. На судовій розправі він боронився арґументом підступної поведінки ФБІ, проте федеральна лава присяжних, що складалася із сімох мужчин і п'яти жінок визнала його одноголосно винуватим: він обіцяв був подбати за корисний для „шейха" американський державний контракт щодо експлуатації копальні титаніюму в заміну за 50,000 дол. готівки і різні „позички" від „шейха". Ті розмови фальшивих висланників „шейха" зі сенатором Вілліямсом велися у п'яти різних місцях на протязі кількох місяців і всі ті розмови, що їх записано на засекречених записних стрічках — їх вислухали присяжні. Вілліямса засудили на три роки в'язниці — це ще була лагідна кара, бо міг був дістати 15 років. Його адвокати зголосили відклик до вищого суду, проте сенатська Комісія етики одноголосно визнала його винуватим, тому що він зашкодив доброму імені Сенату, і поручила виключити його із складу тієї вищої палати Конґресу. Вілліямс завзято боровся проти тієї загрози — вірючи, що Сенат висловить йому тільки догану. Побачивши, що однаково американська громадська думка, як і думка потрібної для виключення його двох третіх членів Сенату є проти нього, Вілліямс волів зректися, висловивши в своєму короткому заключному слові вдоволення, що Сенат переводитиме слідство в справі неетичних методів поведення ФБІ.

Спосіб, як ФБІ підійшла шістьох конґресменів і одного сенатора і зловила їх на гачок великого персонального матеріяльного зиску в заміну за послуги на терені конґресу і в урядових колах, цей спосіб безумовно був неетичний. Але факт залишився фактом, що сім членів Конґресу, в тому числі й сенатор Вілліямс таки погодилися взяти хабар. За коментарями преси — це була своєрідна пімста ФБІ супроти Конґресу за кампанію ліберальних конґресменів і сенаторів проти цієї федеральної аґенції, відповідальної за безпеку громадян. ФБІ хотіла доказати, що злочин хабарництва просякнув навіть у ряди американських законодавців, які тому не мають права спутувати свободу дії органів внутрішньої безпеки.

Проблема методики діяння у відношенні до неетичного противника чи партнера — окрема, сама для себе. Чи треба обов'язково зберігати етику також у відношенні до неетичних чинників чи застосувати староримську засаду „арґументум ад гомінем", — не перебирати у засобах, коли ідеться про виявлювання і поборювання злочинства. Хабарництво — це своєрідний злочин, який затруює громадську й державну атмосферу. Воно зрозуміле і логічне в комуністичних країнах, де державний капіталізм довів до матеріяльної руїни загалу громадян і де постала нова упривілейована кляса партійно-державної бюрократії. Але чим і як оправдати конґресмена, який отримує річну платню 60,662 долярів, крім різних „бенефітів", як і чим оправдати сенатора, який дістає таку саму річну платню і за промови на різних імпрезах отримує 1,000 долярів гонорару, що такий законодавець ласий ще на хабар?! До того Ґаррісон Вілліямс одідичив поважний маєток по батькові, фабрикантові домовин. Його особисте почуття моралі й етики підпало під поважний сумнів, коли він розвівся із своєю дружиною, з якою прожив 24 роки і мав п'ятеро дітей, та одружився вдруге з одною службовичкою Сенату, наполовину молодшою. Але це була його приватна справа, державі вона не пошкодила. Проте його каригідна хапчивість — в афері „Абскаму" — це вже був злочин шкідливий для держави —. І коли він до кінця свого життя отримуватиме таки ще по 45,000 долярів річної пенсії — то це кривда для чесних громадян, які своїми податками мають утримувати таких людей.

Проблема Вілліямса — це проблема хабарництва — проблема ненаситної хапчивости.

НА СЛАВУ БОЖУ І БЛАГО НАРОДУ

I

Савт Бавнд Брук, Н. Дж. (Пресова Служба Консисторії УПЦ в ЗСА). — Оцінюючи високо працю Блаженнішого Владики Митрополита Мстислава, Первоієрарха нашої Церкви, і зокрема визнаючи його великі заслуги для постання Осередку УПЦеркви тут, а також поставлення в ньому Церкви-Пам'ятника, заснування при ній Українського Православного Цвинтаря, Духовної Семінарії Св. Софії, побудову Дому Української Культури, як рівнож його труд над розбудовою видавничої діяльности і організацією Архіву-Бібліотеки і Музею, Консисторія УПЦ постановила гідно відзначити його 84-ті роковини народження і 40-ві роковини хіротонії його єпископського служіння на неділю, 16-го травня 1982 року, в новозбудованому ДУКультури.

Тільки той, хто сам мав нагоду познайомитись з надбаннями Осередку УПЦеркви в Бавнд Бруку, про які згадується в зацитованому короткому абзаці вгорі, може мати бодай загальне уявлення про їх величність та унікальну вартість не тільки для УПЦеркви, але й усього українського народу, його історії і його культури, для його минулого і майбутнього.

Дещо більше про цей осередок Українського православ'я у вільному світі, про Оселю Апостола Андрія Первозваного у Бавнд Бруку, сказав сам її будівничий Владика Мстислав у своїй проповіді на храмовому святі в парафії св. Миколая 19-го ґрудня 1981 року в столиці Австралії Кенбері під час своїх чергових епархіяльних відвідин тієї країни в тому часі, про що інформує „Українське Православне Слово" у своєму березневому виданні ц. р.

Згадавши про ідею заснування такого осередку як видимого свідоцтва живучости Української Православної Церкви, — сказано в цитованій інформації, — Владика назвав лише деякі з головніших складових частин Оселі Апостола Андрія Первозваного в Бавнд Бруку. А це:

Насамперед, очевидно, релігійний осередок, у якому відбуваються щоденно Божі Служби у величній Церкві-Пам'ятнику, яку збудували православні українці з усього вільного світу на молитовний спогад героїв і мучеників українського народу та жертв голодової облоги України комуно-московським окупантом в роках 1932-33.

Довкола Церкви-Пам'ятника влаштовано великий цвинтар, на якому вже спочило навіки біля 4,000 покійників, між ними велика громада заслужених перед Богом і Україною архипастирів і пастирів, світової слави вчених, письменників, мистців та державно-політичних і військовий діячів, що й здобуло цій оселі вічного спочинку назву Українського Пантеону.

Першою установою, що постала в Бавнд Бруку, була друкарня, яка стала початком імпозантної видавничої діяльности. За 30 років цієї видавничої діяльности видано всі богослужебні книги, потрібні для відправ протягом цілого церковного року, в тому напристольну Євангелію та меншу для требних відправ; три різного роду Служебники та два видання Требника; великий ієрейський Молитовник; кілька томів нот до церковних пісень; великий нотний збірник колядок і такі монументальні праці, як Нарис Української Православної Церкви проф. І. Власовського (п'ять томів українською мовою та перші два томи в англійському перекладі) і ряд інших праць. Загальний перегляд видавничої діяльности Владика Мстислав закінчив згадкою про вже завершену працю над підготовою покажчика (індексу) періодичних видань УПЦеркви; місячника „Українське Православне Слово" та календаря-альманаха за останніх 30 років, що матиме неоціненну вартість для істориків та дослідників.

Цього 1982-го року в дні 1-го червня сповниться також 30 років з того часу, як посвячено новопридбаний Осередок УПЦеркви в Бавнд Бруку, придбаний з ініціятиви і завдяки далекозорості Владики Мстислава. Тоді цей Осередок був ще тільки осередком по назві, а сьогодні він вже є в кожному відношенні як духовному, так культурному та матеріяльному власне таким осередком. Не було мабуть року, щоб там чогось не добудовано. З розрахунком на довготривалість докуповано землю і будинки, докуплено 50 акрів землі з великим історичним будинком на ній, у якому приміщено Духовну Семінарію св. Софії та інтернат для студентів-теологів. А вже в минулих двох роках для відзначення 1000-ліття Хрищення України збудовано величний Дім Української Культури із залею на 1,100 місць та приміщенням на бібліотеку, до якої вже перенесено з інших приміщень біля 25,000 томів. Дванадцять кімнат у тому будинку призначено для школи українознавства та на окремі приміщення для різних інших цілей.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагує Лев Яцкевич

Мініятюрне чудо

Дня 23-го грудня 1947 року Вілліям Шаклі, науковий дослідник лябораторії телефонної компанії Белла в Ню Джерзі, запросив декілька своїх співпрацівників, щоб задемонструвати їм „особливий ефект". Цей „особливий ефект" був основою дії електронного транзистора, якому судилося зчинити справжню революцію в електронному промислі цілого світу.

До винаходу й уліпшення транзистора причинилися також два інші дослідники лябораторії Белла: Джан Бардін та Волтер Браттен. Вони всі одержали за цей винахід нагороду Нобеля (1956) цілком справедливо, бо транзистор, хоч дуже простий, але геніяльний винахід, що причинився до мініятюризації, а у висліді цього — до здешевлення майже всіх електронних виробів.

В основі транзистор виконує дві дії: вимикача та підсилювача електронних сиґналів, до чутного рівня. По своїй будові транзистор — це малий осколок кришталю з мініятюрною металевою мережею. Величиною транзистор дуже малий так, що 100 транзисторів вміщається в одному зубці поштової марки. Зате діяпазон його застосування незвичайно широкий: від дитячої забавки до промислового компютора. В модерних промислових країнах його зустрічаємо в цифрових ручних годинниках, радіоприймачах, телевізорах, портабельних обчислювачах, компюторах, підсилювачах серця, в хірургічних інструментах і в контрольній системі ракет і штучних сателітів.

Багато нас, головно із старшої ґенерації, пам'ятає ще перші радіоприймачі в дерев'яних скриньках та з слуховими наушниками, в яких ми чули тріскоти та сичання, що постійно заглушували радіові передачі. Ззаду такої скриньки були вмонтовані в кількох рядах електронні лямпи, що жарилися та продукували стільки тепла, що воно обсмалювало нутро дерев'яної скриньки. Самі лямпи часто перепалювалися; вони теж займали багато місця, що у висліді збільшувало розмір радіоприймачів. З тієї причини дослідники Лябораторії Белла почали шукати нових ціпких матеріялів, що могли б заступити дію електронних ламп. Ці ціпкі матеріяли дістали назву „напівпровідників" і стали основою винаходу транзистора.

Вагому прикмету транзистора становить його мініятюрна величина, певність дії та відсутність теплової енергії, властивої електронним лямпам. І ці саме прикмети промостили транзисторам шлях до майже всіх електронних уладжень і допомогли нашій цивілізації зробити всі великі осяги, які ми вважаємо сьогодні природною частиною нашого життя. Візьмім, наприклад, перший комунікаційний сателіт „Телстар", до речі, запроєктований і збудований власне Лябораторією Белла, що винайшла транзистор. Без допомоги „Телестару" ми не могли б передавати телевізійних програм до майже всіх частин світу; без допомоги „Телестару" ми не могли б проводити телефонічних розмов з нашими знайомими, розкинутими по широкому світі, так скоро, чітко і виразно, немов би ми з ними були в тій самій кімнаті.

Транзистори становлять серце кожного електронного приладу. Один із них допомагає напівсліпим бачити; інший — напівглухим чути, а людям із слабим серцем — жити і втішатися життям. Вся комунікація з надземними сателітами та дослідними ракетами в просторі, включно з вістками, які передавали американські астронавти з поверхні місяця, були б неможливі без винаходу транзистора. Сьогодні грошові обороти електронного промислу в світі, що користується транзисторами, дорівнюються трьом більйонам долярів. У самих тільки ЗСА цей промисл забезпечує працю восьми мільйонів людей.

Один з важливих продуктів електронного промислу, що користується транзисторами, — це мініятюрна телевізійна кольорова камера, яку можна сховати в долоні однієї руки та яка передає повно кольорових образів з усіма деталями на телевізійний екран величини кімнатної стіни. Дальший розвиток електронної технології цієї камери дасть нам змогу в недалекому майбутньому зробити переворот в бібліотекарстві та графічному мистецтві. З допомогою мініятюрних радіових капсул, що надають сиґнали в простір, ми маємо змогу слідкувати за рухами аґентів чужих держав, злочинців, а навіть — за міґрацією звірів і птахів в природі.

З допомогою приладів, устаткованих транзисторами, маємо змогу стосувати нові методи виробництва та контролі його якости.

Без транзисторів ми не мали б цього бурхливого розвитку компюторів — провісників нової доби нашої цивілізації.

Тому не слід дивуватися, що цей мініятюрний компонент дістав почесне найменння „електронного чуда" XX сторіччя.

У ГРЕЦІЇ ВИБУХ КОНФЛІКТ МІЖ соціялістичним урядом і командуванням морських сил Греції. Адмірал Одисеей Капетос уступив у виявi протесту проти того, що соціялістичний уряд намагався призначувати членів своєї партії на різні пости у військовій фльоті, хоч дуже часто ті особи не мали відповідних кваліфікацій, а осіб з кваліфікаціями усував, бо вони не були соціялістами.

Олександер Татомир

ЗА ЦЕРКВУ І НАРОД

(Нове цінне видання)

Найважливіше завдання українців у вільному світі — це об'єднана допомога нашому народові на рідних землях у його змагу за самобутність. Одним із дуже успішних засобів цієї допомоги є друковане слово, що в перекладі на різні мови дозволить чужинцям — доброї волі краще зрозуміти дійсний стан в Україні та її колоніяльну залежність від Москви, яка безпощадно нищить український нарід і грабує його тисячрічні духові й матеріяльні здобутки. Друковане слово розвіє брехливі міти росіян про наше минуле, про українську Церкву та її значення на Сході Европи, про політичні змагання української нації за свою державність та пов'язання цієї боротьби зо змагом вільного світу за свободу й гідність людини й народів. Вкаже теж, яким далекосяглим почином у цій боротьбі було видвигнення ідеї українського патріярхату.

Тому з полегшою та радістю слід привітати, хоч невелику об'ємом, але пребагату змістом книжечку, що саме появилася в англійській мові офсетом, пера відомої українським релігійним колам журналістки мґр Дарії Кузик п. з. „Struggle for Survival — „Боротьба за існування", — що вийшла накладом Відділу Т-ва за Патріярхат в Трентоні, в числі 2,000 примірників. Авторка сміливо порушує усі найважливіші релігійно-національні проблеми українського народу й переконливо їх документує.

Ми з справжнім подивом для цієї талановитої журналістки, що зуміла на 33-ох сторінках, крім цінних історичних світлин, помістити стільки важливого та цінного матеріялу не тільки для чужинців, але й для українського ширшого загалу. Та історична розвідка — це зразок незвичайної концентрації матеріялів у зрозумілій формі, при максимальному заощадженню місця і паперу.

Обгортку книжечки прикрашує велика світлина храму св. Софії в Римі. Друковане слово попереджує карта Европи на цілу сторінку з чітким вирізненням території України. Зміст складається з 5-ти розділів, переплетених 14-ти більшими та меншими світлинами, двох додатків і бібліографічного списка.

Авторка коротко описує українські церкви в Римі, а саме св. Софію, що є символом єдности українських церков у світі і на рідних землях й молитовним прибіжищем для дітей України в розсіянні, та Журавицької Божої Матері з сусіднім будинком на 80 кімнат, що від XVII сторіччя служив еклязіястичною амбасадою Київсько-Галицької Митрополії.

Початки християнства на теперішній території України авторка переносить на перше сторіччя нашої ери. В 1018 році, цебто 20 років по офіційному принятті християнства в Україні, Київ мав вже 400 церков. Цей нагальний ріст Христової віри на наших землях треба завдячувати Тьмуторокані та Галичині, де вже понад 100 років раніше існувало християнство і були зорганізовані епархії.

Претенсії Росії до акту хрищення України в Києві є безосновні, бо Росія тоді ще навіть не існувала, а початки московського князівства сягають тільки XII сторіччя. Північні землі були колонією України і те не дає їм права присвоювати собі вчасної історії України, подібно, як Англія та Франція не зазіхають на минуле Риму, хоча були його колоніями.

З утратою державности наша Церква стала захисником українського народу. Не зважаючи на прийняття християнства в Візантії, Україна не зривала зв'язку з Римом навіть по трагічному 1954 році. Єдність нашої Церкви підтверджено 1439 року на Фльорентійському соборі. І коли згодом під впливом Москви й Царгороду вона послабла, то велика частина українського народу знову відновила її в 1596 році на основі Берестейської Унії. В обличчі росту сили Москви та її амбіції бути Третім Римом і через те, що єрусалимський патріярх висвятив православних єпископів для України, заплановано об'єднати католиків з православними під своїм українським патріярхом на окремому синоді в 1629 році. Але Рим не дав згоди на цей синод. Від того часу зроблено більше заборон встановлення українського патріярхату.

Авторка дальше коротко вияснює, що українці — це не росіяни, що вони мають свою окрему мову та культуру, багато старшу від російської. У Совєтському Союзі не має меншин, а тільки поневолені народи й гнобитель.

У 1918 році український нарід проголосив свою незалежність, яку Москва втопила в морі крови. Український голокост триває досі та його жертвою впало понад 20 мільйонів українців. Кілька рапортів чужинців наголошує макабричний характер штучного голоду в Україні, спричиненого Москвою. Вона жорстоко знищила нашу Церкву, політичний провід, військовиків, адміністрацію, технічні, наукові й культурні кадри. Це все зробила в мирному часі. Комуністичний уряд грабує Україну з усіх дібр і культурних скарбів та вивозить їх до Москви, а чого не всилі загарбати це нищить, як ось-старинні церкви, бібліотеки тощо.

У 1946 році на так званому „Львівському синоді", що був дзеркалом московського насильства й облуди, „скасовано" Унію і підчинено Українську Церкву московському патріярхатові. Цей синод попередили арешти та депортація Митрополита Йосифа Сліпого,

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Бажанський

УКРАЇНСЬКА НАУКА ПІД НЕБОМ РОЗКІШНОЇ ФЛОРИДИ

I

(Двадцятип'ятиліття ФКУ)

Надійшов час для Фонду Катедр Українознавства (ФКУ), в якому треба було подати звідомлення із своєї діяльности, та при тому відзначити свій срібний ювілей дії, а також скласти подяку тим, які чимнебудь причинилися до будови Катедр Українознавства і всіх підбудов. Скликано X З'їзд. Гостити у себе прийшлося гарвардській громаді в Маямі, що на Флориді. Невелика це громада, може одна з наймолодших, але дуже працьовита, добре зорганізована, має у себе всі покоління, які однаково зацікавлені цією справою. Є тут наймолодше покоління, є тут також батьки народу, яким не менше цей осяг української науки дорогий і тому всі прийняли його зі щирим серцем, так як сказав представник японського народу, який тепер вивчає україністику в Гарварді й він таке признання склав українській громаді, про що буде мова в дальшому огляді.

До Маямі з'їхалися представники з багатьох осередків і в незвичайно дружній, конструктивній атмосфері провели кілька творчих днів, багатих своїм високим змістом, діяльних і працьовитих. Це не були тільки самі фрази. За словами йшли наглядні докази, в діяграмах, статистичних даних, з реальними цифрами, представленими у звідомленнях, як також у багатій виставці літератури, хоча не повній, бож не було місця на всі книжки в Українсько-Американському Клюбі.

Микола Ракуш — голова Відділу в Маямі відкрив з'їзд і передав ведення програми в руки Богдана Дейчаківського, який у свою чергу покликав до першого слова Степана Хемича.

Степан Хемич — це творець ідеї ФКУ, відкрив X З'їзд і привітав присутніх з 25-літтям. Не треба було йому користуватися великими словами та крилатими фразами, при його скромності він був би і так цього не зробив, бо ще перед відкриттям секретарка роздала учасникам з'їзду деякий надрукований матеріял до звідомлення, в якому присутні вже мали змогу прочитати такі знаменні цифри: пожертви-три і півмільйона долярів, висилка матеріялів — 397 тисяч, вислано листів — 2,150, видано 96 обіжників, організаційних поїздок було 276, і здобуто 13 тисяч жертводавців, в тому одну тисячу меценатів, і так далі, і так далі. Чи можна до цих чисел ще щось додати? Вони так промовисті, що тут зайві всякі слова. Ніякі слова не можуть передати краще. Кожен розуміє, яку велику працю і намагання треба було вкласти, щоб досягнути ці числа. А була це дійсно щира праця його й його співробітників і всіх тих, які зрозуміли це діло, тих тринадцять тисяч гарних людей, між якими є представники всіх шарів української свідомої спільноти у вільному світі. Вони всі дали доказ найкращого розуміння ідеї, що її він започаткував, будучи ще тоді студентом.

Богдан Тарнавський, екзекутивний директор, його найближчий співробітник, говорив про це унікальне явище в українській спільноті. Не зупинявся він детально на проведеній праці ФКУ, але тільки ретроспективно передав переконливі факти, які були рішаючими і які супроводили екзекутиву на шляху, по якому поступово проходила праця, без конфліктів, без полеміки, без релігійних чи партійних, та інших політичних загострень. Йшла інтенсивна праця тільки над побудуванням і утриваленням основ для розвитку української науки. Праця-позапростірна, позачасова, праця корисна. Оці гасла просвічували не раз мозольній дорозі, по якій треба було йти. Придбано будинок, учених, студентів, бібліотеку, створено організаційну мережу, оці реальні, конкретні здобутки. Все це для наукового насліддя. Зупинятися було годі, бо науку треба негайно субсидіювати. Свою коротку інформативну доповідь промовець закінчив висловом пошани до меценатів.

Про гарвардські публікації україніки звітувала Уляна Пасічник, технічний редактор Українського Наукового Збірника („Юкреніян Стадіс"). Ця праця почалася ще в 1970 році. Спочатку заіснувало видання „Рецензія". За цим популярним рецензійним виданням вийшли „Мінітс", а потім наступили монографії, книжки, передруки тощо. Врешті прийшов репрезентативний товстий журнал „Українські Студії", професійне видання, на сторінках якого вже дотепер вміщено багато історичного, літературного, також і полемічного матеріялу. Він розходиться по всьому світі. Згадала також про появу першого тому „Історії України-Русі" проф. Омеляна Пріцака, що побачила світ, завдяки фундаторам — Ользі і Ярославові Дужим. Дальших п'ять томів приготовляються до друку, які також мають фінансове забезпечення меценатської родини Дужих.

В дальшому тягу звідомлень, дуже цікаво й оригінально підійшла до цієї теми про молоде покоління, для якого саме ця інституція спеціяльно побудована, Ольга Андрієвська. Пройшла вона кілька етапів показаних на своєму власному житті, з початкуючої студентки осягнула поступово аж пост директора Літньої Школи, і стала сама викладачем. При тому незвичайно вірно проаналізувала характер молодих людей, на всіх етапах, по яких їй ще так недавно приходилось прямувати. Проведена студія, на особистому прикладі, доказала практично вартість і притягаючу силу атрактивної системи, що її дав Гарвард. Сама вона зацікавлена проблемами Сходу Европи, в темі якої головну вагу покладено на Україну. Праця в Інституті її не розчарувала, а навпаки заохотила ще більше і глибше ввійти в науку і дала поштовх до притягання інших.

Лідія Стецик, керівник канцелярії ФКУ, подала коротко систему праці, яку поділила на групи, говорила про щедрість української людини, що їй пощастило пізнати, та про потреби Гарварду. Прочитала декілька уривків з листів, зміст яких був дуже часто зворушливим і вказував на постійний ріст меценатства та взагалі всіх груп жертводавців. Згадала окремо про щирого листа і пожертву Митрополита Стефана Сулика.

(Продовження буде)

2-ий Курінь УПС „Ті, що греблі рвуть"
Плавня Вашінґтон, Д. К.
запрошує на
ВИСТАВКУ КАРТИН
Юрія Старосольського
„МАНДРІВКИ з ПЕНЗЛЕМ"
що відбудеться
в днях 3-4-го квітня 1982 року
в Домі Св. Софії, 2615 30-та вул. Півн. Зах.
Вашінґтон, Д. К.
Відкриття в суботу, 3-го квітня 1982 р., о год. 7:30 веч.

Увага! ЧИКАҐО І ОКОЛИЦЯ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
12-ий ВІДДІЛ у ЧИКАҐО, Ілл.
щиро запрошує усе Українське Громадянство на
ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР
з „ОСЕЛЕДЦЕМ"
який відбудеться
в суботу, 3-го квітня 1982 р., о год. 6:30 веч.
в залі парафії св. Володимира в Чикаґо, Ілл.
при 2238 В. Кортез Авеню
У програмі:
ВИГРАШІ — НЕСПОДІВАНКИ — СМАЧНИЙ БУФЕТ

Спілка Української Молоді Америки

ЗАКЛИК
Спілка Української Молоді Америки
закликає своє членство до численної участи в
Демонстрації в обороні прав України й Юрія Шухевича
що відбудеться
27-го березня 1982 р. в Ню Йорку, Н. Й.
Збірка о год. 2-ій на 1-ій Авені і 47-ій вулиці.
Звідтам похід до Совєтської Місії на Лексінґтон і 67-ій вулиці.

КРАЙОВА УПРАВА СУМ-А

За Церкву
(Продовження зі стор. 2)

цілої нашої католицької ієрархії та понад 800 священиків. Проте наша Церква дальше живе у катакомбах. Чудесне звільнення з каторги Їх Блаженства Митрополита Йосифа започаткувало небувалий розквіт Української Католицької Церкви поза межами Батьківщини, яка „де факто" завершила свою структуру патріярхальним устроєм. Це найбільший історичний подвиг Патріярха Йосифа.

Перший додаток до книжечки про стан нашої Церкви під Польщею пера мистця Святослава Гординського робить потрясаюче враження розміром знищення пам'яток нашої церковної архітектури та грабунку заціліли архітворів церковного мистецтва Людовою Польщею.

У другому додатку поміщено незвичайний репортаж Патріярха Йосифа про переслідування Української Католицької Церкви в УССР, яка, не зважаючи на великі жертви, росте та кріпшає навіть у новітніх катакомбах. Долучено теж деякі зворушливі листи від священиків і вірних з рідних земель.

Розвідка кінчається бібліографічним списком джерел, що ними покористувалася авторка та схемою Української Помісної Церкви у світі.

Книжечка мгр Дарії Кузик заслуговує на те, щоб збільшити її наклад і масово поширити серед чужинців по всіх країнах нашого поселення.

КОНЦЕРТ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

Ню Йорк, Н. Й. — Управа Українського Музею у цьому ж місті повідомляє, що концерт — для придбання фонду на цілі Музею — запланований на неділю, 28-го березня ц.р., в год. 3-ій по полудні, в залі Нюйоркського університету, з незалежних від Управи причин — не відбудеться.

ВИЯСНЕННЯ
КЕРІВНИХ ОРГАНІВ ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ У СПРАВІ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ВІДДІЛУ УККА

На численні запити у справі надходячих Загальних зборів Відділу УККА на своєму пленарному засіданні 13-го березня 1982 року рішили одноголосно подати українському громадянству слідуюче вияснення:

1. Як загально відомо, останні Загальні збори Відділу УККА у Філядельфії відбулися з великою участю українських громадян правосильно в неділю, 17-го травня 1981 року. Коли представники ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, ТУСМ і СУМ-А та їх члени знайшлися на залі в подавляючій меншості, спершу намагалися вони не допустити до переведення зборів, а коли це їм не вдалося, вони покинули залю нарад.

2. Ті, що вийшли із Загальних зборів, а з ними і деякі особи, що на Загальних зборах не були, внесли до Екзекутиви УККА в Ню Йорку протест із домаганням уневажнити Збори. Ще 10-го жовтня 1981 року Управа Відділу УККА у Філядельфії відповіла, що, „розглянувши докладно постанови діючого Статуту УККА, стверджено, що справа, про яку писали (до Управи Відділу) пп. Ігнат Білинський та інж. Евген Івашків у їх листі з 30-го травня 1981 року, не є в юрисдикції Екзекутиви, ані жадного іншого органу Централі УККА. Не зважаючи на те, листом з 24-го грудня 1981 року повідомили пп. Білинський та Івашко Управу Відділу УККА, що ніким не вибрана Крайова Рада вирішила 19-го грудня 1981 року „уневажнити відбуті 15-го березня 1981 року Річні збори Відділу УККА у Філядельфії" та зажадала скликати збори до 30-го січня 1982 року, а перевести їх до кінця лютого 1982 року, загрозивши, що інакше „загальні збори скличе і переведе Екзекутива УККА".

3. Традиційно Загальні збори Відділу УККА відбувалися у місяці березні. То ж і цього року скликано було Загальні збори Управою Відділу на неділю, 7-го березня 1982 року. Коли ж, однак, виявилося, що на той сам час була заповіджена імпреза у зв'язку із святкуваннями 90-річчя Блаженнішого Патріярха Йосифа, тоді керівні органи УККА вирішили перенести Загальні збори на пізніше і здавалося, що з огляду на різні імпрези та святкування Великодніх Свят найкраще відбути їх 2-го травня 1982 року. Громадську поставу керівних органів Відділу УККА використали посідачі „влади" в Центрі УККА і в „екзекуційний" спосіб проголосили Збори на 4-го квітня 1982 року.

4. Керівні органи Відділу УККА у Філядельфії прийняли з найбільшим обуренням заяву Нюйоркського УККА, що „представником на загальних зборах буде правний дорадник д-р Аскольд Лозинський", який привезе картки до голосування для учасників Загальних зборів Відділу УККА. Ще дальше пішли панове з Екзекутиви УККА в Ню Йорку, коли в листі з 8-го березня 1982 року „зарядили", що „Збори вестиме представник Екзекутиви УККА". Чи може бути ще більша наруга над одною з найактивніших українських громад у Америці? Так далеко посуненої зневаги не може терпіти далі організована українська громада Метрополітальної Філядельфії!

5. Тому керівні органи Відділу УККА у Філядельфії закликають представників членських організацій та активних у суспільно-громадському житті Філядельфії українських громадян, які виконали бодай мінімальний обов'язок, вплативши свій національний даток через Відділ УККА, масово взяти участь у законно скликаних Звичайних загальних зборах Відділу УККА у Філядельфії в суботу, 27-го березня 1982 року, о год. 2-ій по полудні, в залі УСО „Тризуб" при 4932 Н. Брод вул., Філядельфія, Па.

Приходіть самі рішати свої громадські справи без втручання в них непрошених представників зовнішніх чинників.

Управа Відділу

В Ню Джерзі вшанували...
(Закінчення зі стор. 1)

В. Барвінського та „Два Етюди", оп. 8, ч. 8 фіс-моль і ч. 5, ціс-моль. Ю. Осінчук теж акомпаньювала до мистецьких сольових виступів З. Дерлиці і А. Добрянського; Ірина Пелех акомпаньювала хорові „Прометей".

Ювілейний концерт закінчено „Молитвою за Патріярха" у виконанні всіх учасників святочної програми при співучасті авдиторії.

Голова Ділового комітету подякував виконавцям.

Перед і по концерті була в перепродажу „Пропам'ятна Книга" для відзначення 90-річчя Патріярха, мабуть, єдине видання цього роду в Америці. Книга під редакцією В. Пасічняка і технічним оформленням М. Дупляк, видання старанно. На 136-ох сторінках є багатий зміст про Ісповідника Віри, Блаженнішого Отця Йосифа і про УКЦеркву, послання Патріярха з різних часів, його портрети і знімки, стаття В. Пасічняка „В Дев'ятидесятиріччя", світлини і анотації про єпископів-мучеників, світлини зі зустрічей Патріярха з римськими папами і численні побажання Ювілятові в день його 90-річних уродин.

Сцену — тло мистецьких виступів ефективно оформив Ф. Луцишин.

Святочний концерт був величною мистецькою імпрезою, маніфестацією відданости Патріярхові Йосифові української громадою цілого стейту.

ВИСТАВКА КАРТИН Ю. СТАРОСОЛЬСЬКОГО

Вашінґтон, Д.К. — Тут відбудеться виставка картин Юрія Старосольського — „Мандрівка з пензлем". Приготовляють її пластунки з вашінґтонської Плавні куреня УПС „Ті, що греблі рвуть". Відкриття відбудеться в суботу, 3-го квітня, о год. 7:30 вечора. Виставка триватиме два дні до неділі, 4-го квітня.

Ю. Старосольський не вважає себе професійним малярем хоч критики ствердили добрий мистецький рівень його праць. Мандруючи по світі Ю. Старосольський крім фотоапарату, має при собі фарби і пензель та старається утривалити те, що його очікує, вражає.

Подібна виставка, яка відбулася в Ню Йорку в галерії ОМУА мала успіх, зібрала численних відвідуючих та прихильну оцінку критиків.

Замість квітів на далеку могилу Дорогої ТЕТИ
бл. п. Стефи з Алексевичів Чолганової
і на свіжу могилу
бл. п. д-ра Івана Жовніровича
складаємо 50.00 долярів на ЦЕРКВУ в ЛЮРДІ.

•

З Родиною щиро співчуваємо.
Анна НИКИФОРЯК
Стефа, Ліда КРУШЕЛЬНИЦЬКІ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п.
ВІКТОРА КІНДРАТОВИЧА ПРИХОДЬКА
буде відправлена
ПАНАХИДА
в неділю, 28-го березня 1982 р., о год. 12-ій дня в Катедрі св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.
Просимо в цей день помолитися за спокій душі Покійного.

Внуки — МИКОЛА і АНЯ
Племінниця — МАР'ЯНА і
Братова — ТАТЯНА
ПРИХОДЬКИ

Українська Автокефальна Православна Церква
Катедра СВ. ТРОЙЦІ, 359 Брум вул. в Ню Йорку, Н. Й.
запрошує наших Парафіян, о. протопресвітера Володимира Базилевського, Парафіян церкви св. Володимира та Громадянство на
КОНЦЕРТ ПОСТОВОЇ ТРІОДІ
в неділю, 28-го березня 1982 р., о год. 1-ій по пол., після Служби Божої
Співатиме хор Катедри Св. Тройці *під дириґ.* **п-ні Валентини Наливайко**
Після Концерту в церковній залі — СОЛОДКЕ, ЧАЙ та КАВА

Настоятель о. протопрес.-митрат АРТЕМІЙ СЕЛЕПИНА — ПАРАФІЯЛЬНА ЦЕРКОВНА РАДА

НАПЕРЕДОДНІ ВЕЛИКИХ РОКОВИН ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ
Хор Української Католицької Церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
уряджує
РЕЛІГІЙНИЙ КОНЦЕРТ
присвячений
появі Матері Божої в Люрді, Франція

Філядельфія: Неділя, 28-го березня 1982 р. Заля: Катедральна Авдиторія, при Франклін вул.
Початок всіх концертів о год. 4-ій по пол.

В програмі приймають участь:
Всеч. о. ВАСИЛЬ ПРИЙМА, парох Люрду • МАРТА КОКОЛЬСЬКА-МУСІЙЧУК, сопрано • ОКСАНА і ЯРОСЛАВ РУДАКЕВИЧ та ІВАННА КОНОНІВ, деклямація • ХОР Української Католицької Церкви в Нюарку, Н. Дж. та Ансамбль Бандуристів „ГОМІН" в Нюарку, Н. Дж.
Дохід із концертів — на викінчення Церкви в Люрді. Білети 5.00 дол. при вході на залю.
Нашою участю на концерті та нашою жертвенністю засвідчім, що будова Українського ПАНТЕОНУ-ХРАМУ БОЖОГО в Люрді, близька та дорога нашому серцю!

Замість квітів на свіжу могилу
Незабутньої і Дорогої ПРИЯТЕЛЬКИ
сл. п. Галини Вакуловської
складаю 25.00 долярів на ПЛАСТ.
Наталія КАМЕНЕЦЬКА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п.
МАРІЇ КЛЮФАС
з дому ТУНА
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
о год. 8-ій рано:
1. в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.;
2. в парохіяльній церкві в Випані, Н. Дж.;
3. в семінарійній церкві оо. Василіян в Ґлен Ков, Ню Йорк;
4. в катедральному храмі Св. Софії в Римі;
5. в церкві Св. Варвари у Відні.

Просимо помолитися за спокій душі Покійної.
ДІТИ І РОДИНА

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів і Приятелів, що 22-го березня 1982 року, по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність на 77-му році життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО, БРАТ І ШВАҐЕР
бл. п.
Мґр. ЛЕОНТІЙ КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ
адвокат і довголітній дириґент хорів на рідних землях, еміґрації та основник і дириґент хору „Думка" в Ню Йорку.

ПАНАХИДА — середа, 24-го березня 1982 р., о год. 7:30 веч.
ПАРАСТАС — четвер, 25-го березня 1982 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 26-го березня 1982 р., о год. 9:30 ранку з української католицької церкви св. Юрія в Ню Йорку на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
дружина — ЛІДІЯ
син — ЛЮБОМИР з дружиною ОКСАНОЮ
внуки — МАРКО І ПАВЛО
сестри:
АННА НИКИФОРЯК з родиною
СТЕФАНІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
шваґер — д-р ЗЕНОН КАРАТНИЦЬКИЙ з родиною
та ближча і дальша Родина

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС)
ділиться сумною вісткою зі своїми Членами та Українським Громадянством, що дня 22-го березня 1982 р. у Філядельфії, Па., відійшла у Вічність Довголітня наша Приятелька та Членка нашого Об'єднання
бл. п.
ІВАННА КЛИМОВСЬКА
відома з естрадних виступів як „ЯЗИЧИНСЬКА"

ПАНАХИДА в п'ятницю, 26-го березня 1982 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 27-го березня 1982 року, о год. 8:45 ранку в похоронному заведенні. Пізніше в церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Fox Chase Rd., а опісля Тлінні Останки будуть перевезені на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

•

Вельми Шановному Чоловікові і Родині Покійної складає вислови щиро-глибокого співчуття.

Управа ОМУС

•

Замість квітів на свіжу могилу, проситься складати свої пожертви на видавничий фонд 2-го Тому „Наш Театр", на адресу:
Ass'n of Ukrainian Theater Artists, 2102 Poplar Street, Philadelphia, Pa. 19130

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів, Знайомих та Українську Громаду, що 10-го березня 1982 року, у Віноні, Міннесота, відійшов від нас у Вічність після тяжкої Недуги
Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ й ШВАҐЕР
бл. п.
Д-р ТЕОДОСІЙ ГАЄЦЬКИЙ
народжений в Озерянах, Чортківського повіту, адвокат у Львові та Іннсбруці й професор Коледжу св. Тереси у Віноні, Мінн., організатор „Провидіння".

ПОХОРОН відбувся 15-го березня 1982 року в церкві св. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл. Покійний був похований на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо.

Горем прибиті:
дружина — РОСТИСЛАВА
діти:
ЮРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ та дітьми БОГДАНОМ і ІВАНКОЮ
ІГОР
ТЕТЯНА з чоловіком БОГДАНОМ і сином ТАРАСОМ
брати:
АНДРІЙ
о. ГРИГОРІЙ
шваґер — ЄВГЕН І ОКСАНА ЛУЦЬКІ з дітьми
Родина в Україні, Канаді та ЗСА

ОДИН З ПРОВІДНИКІВ САЛЬВАДОРСЬКИХ партизанів і член соціял-демократичної партії Ґіллярмо Мануель Унго обвинуватив американців і сальвадорську хунту, що через їхній опір не дійшло до згоди з партизанами. Він також перший заявив, що після виборів, які відбудуться 28-го березня, є можливе договорення з ними.

„В крамниці з іграшками" — новацька костюмівка в Ню Йорку

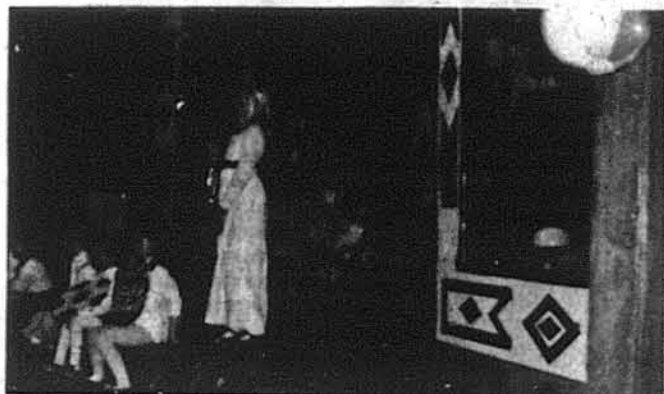

„В крамниці з іграшками" — Пластова костюмівка в Ню Йорку
Світлив ст. пл. А. Винниківа

Як і щороку на провесні, так і цього року, в неділю, 28-го лютого, заля Школи св. Юра в Ню Йорку перемінилася у світ казки для пластового новацтва та всіх членів пластової родини, які загостили на традиційну пластову костюмівку.

Станична пл. сен. Ольга Кузьмович розпочала програму, привітавши гостей, між якими були о. С. Шевчук, парох церкви св. Юра, о. Тарас Прокопів, директор Школи Українознавства, Павло Дорожинський з ріднею, представники Станичної Ради і Станичної Старшини в Ню Йорку, представники Пластової Станиці в Гемпстеді зі станичним пл.сен. Б. Копистянським та представник Пластової Станиці в Нюарку ст. пл. Р.Пиндус.

Для деяких гостей була це перша костюмова забава. Маленький зайчик, сидячи батькові на плечах, великими очима водив то вправо, то вліво, а мала еспаночка в довгій червоній суконці з чорною коронковою мантилією на плечах несміливо заглядала з-за маминої спідднички на всі ті дивні істоти, що перебігали біля неї: мишки, метелики, грибочки.

Для інших гостей, це була вже тридцять третя костюмівка, бо стільки ж вже разів багата фантазією сестричка Стаха Гойдиш укладала й виводила казку для своїх дорогих новачат.

Цьогорічна казка — „В крамниці з іграшками", відбувалась у великому місті, може,навіть, тут в Ню Йорку. Маленька дівчинка Ганнуся (пташатко Надя Савицька) забігла в крамницю з іграшками, щоб знову тільки глянути на найбільш улюблену її іграшку — бронзового ведмедика з великими зеленими очками (новак Петро Тіц). Сівши в м'яке крісло, Ганнуся заснула. А коли годинник вибив дванадцяту ночі, з'явилася Княжна Дрімота (новачка Наталя Олинець) і, махнувши своєю чарівною паличкою, розбудила до життя всі іграшки в крамниці. Тоді під звуки вміло підібраної музики (підготованої пл. сен. А. Маєвським) іграшки забавляли дівчинку Ганусю своїми танками (хореограф Дарія Ґендза).

Як у калейдоскопі, пересувалися перед очима глядачів танкові сцени, мінялись сочисті краски й щасливі дитячі личка. Разом із Ганусею приглядалися танкам мячики-футболи (пташатка сестрички С. Зєлик), танцювали, вискочивши зі своєї коробки доміна (рій сестрички Л. Пясецької), карти (гості з Гемпстеду, рій сест. Т. Оберишин), очайдушки (рій сест. Н. Кулинич), кредки (рій сест. Р. Хемич), паяцики (рій сест. Г. Рогожі, яка сама уложила і підготовила танок), гуцули (рій сест. Л.Галів), ляльки (рій сест. М. Соневицької) і астронавти (рій братчика М. Леськова).

Закінчили казку взірцевою дефілядою, при якій можна було оглянути усі ті прегарні костюми, які мами, не пошкодувавши труду, виготовили своїм малим акторам. Казкову атмосферу творили до великої міри відповідні декорації. Цього року їх виконала пл. сен. Ліда Пясецька при великій співпраці пластунів сеніорів Тараса Гірняка і В. Гойдиш, ст. пластунки Олі Стасюк і Дарії Гойдиш.

Організаторами костюмівки були члени гуртка Пластприяту під проводом Галі Шошовської, які придбали багатий буфет і перевели льотерії. На виграші у льотеріях були щедрі подарунки наших мистців Л.Гуцалюка, С. Ґеруляк і А. Борисенко-Рейнерович, як теж подарунки наших крамниць: „Сурми", „Арки", К. Шонк-Русича, Р.Іваницького і З. Іваницького-Дельта.

Вже вечір настав, а на залі все ще кружляли завзяті танцюристи, а інші чекали свої виграші при колесі щастя.

Т. Тершаковець

Голодний обід, присвячений поетові й композиторові М. Горбалеві

По залі полилися тужливі й ніжні звуки гуцульської коломийки і прозвучали слова:

„...Як ненароком
завітає до тебе мелодія
сумної коломийки, —
прийми її, би вона
дуже самотня.
А коли з-під пальчиків
розіллється
ніжне чуття душі твоєї,
я прийду послухати тебе
І під бурхливі оплески
Славутича
станеш першим
лауреатом
моєї сльозинки".

Ці зворушливі слова поета й композитора, українського політв'язня Миколи Горбаля, звернені з в'язниці до свого дворічного сина прозвучали зі сцени при церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, і слухачі перейнялися увагою і співчуттям до долі невідомої їм людини, перейнялися стражданням свого далекого земляка, позбавленого волі і на довгі роки відірваного від своєї родини.

Невидима сльозинка скотилася по щоці додолу і, впавши, розтопила шар байдуйдужости і відчуження, породжених і відстанню, і часом, і дрібною суєтою щодення.

Трагічна доля Миколи Горбаля стала близькою і зрозумілою українській громаді Чикаґо, завдяки вечорові, влаштованому на його честь та названому Голодним Обідом Сестрицтвом Покрова Пресвятої Богородиці при парафії свв. Володимира і Ольги 28-го листопада минулої осени. Програму вечора виконано із великим смаком і почуттям міри. Насамперед, глядачів вразив портрет поета з сином, майстерно виконаний митцями Лялею Кучмою та Марією Гірняк: велике, через цілу сцену біле полотно із ланцюгом колючих дротів, над ним лагідне чудово схоплене обличчя Миколи і пристиснутий до грудей батька маленький хлопчик із розгубленим поглядом очей.

Програмою керувала Орися Гарасовська; коротке вступне слово виголосила голова Сестрицтва Сусанна Казанівська. Гуцульські мелодії виконала на скрипці Ляна Савин. Люба Коломиєць прочитала звернення поета до сина. Запрошена із Ню Йорку Надія Світлична поділилася зі слухачами спогадами про Миколу Горбаля. Діти деклямували зі сцени вірші з дитячої книжки поета „Коломийка для Андрійка", написаної за ґратами до дня народження сина та виданої в Ню Йорку коштом куреня „Верховинки".

В урочистому оточенні дітей Н. Світлична засвітила свічку на столі, символічно приготованому для поета. Вперше зі сцени прозвучали Миколові пісні на його ж слова у виконанні дівочого вокального тріо „Ґердан" (Христя Савин, Олена Ґаладза та Софія Косачевич) Особливе враження справила на слухачів його лемківська пісня „Цвинтарі" і мелодією, і поетичною глибиною слів.

Сестрицтво при парафії свв. Володимира і Ольги не вперше відзначилося доброю і корисною справою. „Голодні обіди" відбуваються в Чикаґо щоосени, вони стали вже майже традицією. Позаминулого року подібна імпреза була присвячена десятиріччю з дня трагічної загибелі Алли Горської. Юрко Миськів приготував фільм-монтаж з життя А. Горської з ініціятиви і коштом Сестрицтва. Особливо активні і діяльні сестриці, згуртовані навколо „Крамнички Сумління" — чудодійний винахід Сестрицтва, який, завдяки невтомній Ромі Яхторович та Лялі Савин, приносить постійний дохід і вирятував уже із біди не одну родину українського політв'язня чи засланця. Завдяки цій крамничці Сестрицтво має кошти на підтримку й інших корисних і вкрай потрібних заходів: написання листів і петицій на адреси американських конґресменів та сенаторів, до совєтського уряду з вимогою звільнити українських політичних в'язнів тощо. Діяльною й ініціятивною у справі петицій була Зеня Бігун. Вона займається тим наполегливо і терпеливо на протязі багатьох років. Сестриці зуміли прилучити до цієї справи широке коло українського і неукраїнського громадянства. Лист на оборону Вячеслава Чорновола підписало понад 500 осіб, 1000 листів було відправлено до совєтського уряду з вимогою звільнити Миколу Руденка та його дружину Раїсу Руденко. Практично тяжко назвати українського політичного в'язня, обороною якого б Сестрицтво не займалося.

Останнім часом „Крамничка Сумління" нав'язала співпрацю з новоствореним у Чикаґо Комітетом Оборони Людських Прав в Україні. Їхньою спільною акцією тепер є заходи, спрямовані на захист Івана Світличного, Оксани Мешко й Василя Стуса.

Залишається побажати цим невтомним жінкам доброго здоров'я, наснаги і терпіння для дальшої праці і добрих успіхів.

Раїса Мороз

ЗБІРКОВА АКЦІЯ ЗУАДК-у НА ДОПОМОГУ УКРАЇНЦЯМ БІЖЕНЦЯМ З ПОЛЬЩІ І СССР

від 9-го листопада 1981 до 31 січня 1982 р.

(пожертви на „Коляду" будуть проголошені окремо)

ЛИСТА ч. 2

300.00 дол. Секція Дружин Лікарів - Чикаго,
262.50 дол. УККА - Відділ у Вотервліт, Н.Й.
по 250.00 дол. Український Громадський Комітет - Кергонксон, Товариство Старших Громадян - Чикаго, Пирський Михайло,
по 200.00 дол. Д-р Сидоряк Олександер, Яцикевич Юрій,
по 130.00 дол. Коропецькі Микола і Оксана, Остапяк Вольтер,
105.00 дол. Білозор Марія,
по 100.00 дол. УККА - Відділ Ірвінґтон, Пласт - Станиця Балтімор, Білас Славомира і Мирон, Витвицька Параскевія, Голуб Павло, Ґолей Петро, Д-р Джуль Я Павло, Кровіцькі Іван і Станіслава, Подопл Лідія, Порайко Йосиф і Стефанія,
по 50.00 дол. Бойко Михайло, Д-р Вірщук Володимир і Марія, Вовк Адам і Іванна, Врецьона Олена, Данило Андрій, Данило Люба, Дудич Майк, Коваль Володимир і Анна, Крупяк Ярослав, Кудрик Олег, Перхач Евген, Слободян Василь і Антоніна, Щупик Йосиф,
40.00 дол. УККА - Відділ Бінґгамтон, Н.Й.
35.00 дол. Юрій Волошин,
по 30.00 дол. Українська Католицька Церква в Аллентавн, Па. о. Грабець Володимир, Крих Іван, Тимяк С. і М.
по 25.00 дол. Перша Українська Пресвітеріянська Церква - Ірвінґтон, Н.Дж., Блавацька Евдокія, Грабик Орест, Кавка Микола і Володимира, Лаґошняк Василь, Михалевська Емілія, Надраґа Василь, Орам Л Роґер, Перхулин Микола, Репета Евген і Лиґа, Ярема Йосиф,
по 20.00 дол. Буковець Дмитро, Вільхівський Іван і Олена, Ґлух Роман, Карпінські Осип і Софія, Клюфас Всеволод, Колінко Василь, Никифоряк Анна, Олексин Теодор, Пастушенко Мирослав, Принада Богдан,
14.00 дол. Українці — Громадяни, Сеніори Чікаго,
по 10.00 дол. Гіщинська Марія, Гоцуляк Ілько, Кадінґо Симеон, Кіра Петро, Корінець Микола, Проф. Мацьків - Акрон, Новицький Стефан,
по 5.00 дол. Бережницький Осип, Голод Роман, Марія Конашевич, Лепкі Софія, Мінчак Осипа, Ставнича Марія,

Рочестер, Н.Й. — Відділ УККА

Збірщики: Іван Боднар, Роман Боднар, Марія Вергун, Тамара Денисенко, Василь Іванців, Анна Капітан, Ярослава Кушнір, Марія Лозинська, Валентин Підлісний, Василь Семанюк, Ірина Твердохліб, інж. Мирон Тицький, Ростислав Шурер, Андрій Яріш. Збірщикам щира подяка за труд і працю

250.00 дол. Товариство „Самопоміч"
200.00 дол. Комітет Оборони Людських і Національних Прав в Україні,
100.00 дол. Український Народний Дім при Джесеф Аве.
75.00 дол. Комітет Вечорниць „Червоної Калини" 1981 р.
50.00 дол. Товариство ім. Михайла Драгоманова,
25.00 дол. Комітет Села Путятинці,
24.00 дол. Сестрицтво при церкві Св. Покрови,
210.00 дол. Збірка між парохіянами Православної Церкви св. о. Николая,
41.50 дол. Владика Варлаам,
30.00 дол. Лопатка Гнат,
По 25.00 дол. Бабюк Мирон і Уляна, Банах Людвіґ, Венґльовський Богдан, Ґалуґа Любомир, Делькевич Володимир і Люба, Демиденко Ілля і Людмила, Гавриляк В., Гарріс Пол, Іванців Василь, Комар Стефан, Краус Юрій, Манківський Карло, Рілофф Ц. Вілліям, Тишовницькі мґр. Роман і Дарія, Щур Дмитро,
по 20.00 дол. Благий Славко, Король Михайло, Косцюк Роман, Краус Нона, Швереда Іван,
по 15.00 дол. Бах Людвіґ, Мазурек Іван, Скрильник Мифодій
по 10.00 Білик Любомир, Данилишин Марія, Делькевич Марія, Делькевич Володимир, Ґой Василь, Жеруха Осип, Діловський Панас, Фалас Марія-Теодора, Іваницький Володимир, Івасин Василь, Кисиличник Марія, Корнило Марія, Кукурудза Михайло, Лялюк Іван, Мельник Теодор, Петрів Василь, Процик Петро, Сабатович Йосиф, Скібацький Алекс, Шверида Володимир, Яцьків Михайло,
по 5.00 дол. Андрієнко Василь, Боднар Роман, Бойко Дмитро, Боско Ілько, Бутенко Іван, Вансворд Реґінальд, Верхола Микола, Виста Рано, Гоголюк Іван, Горбус Дмитро, Ґловікський Александра, Ґродґо Джан, Денисенко Тамара, Деркач Іван, Дзінко Стефан, Дига Олекса, Дубовик Василь, Ерстенюк Тарас, Єйна Михайло, Зарицький Михайло, Івашко Василь, Кушнер Юрій, Козленко Дмитро, Компанієць Федір, Котлярчук Ярослав, Красновольський Евген, Курнило Іван, Кучма Марія, Куцей Іван, Кучма Василь, Ликів Михайло, Лобас Алекс, Лой Михайло, Лужецький Василь, Мазуренко Грицько, Мельник Джім, Миколенко Андрій, Мойсей Іван, Мандяк Михайло, Нечипуренко Микола, Онишко Юрій, Остапюк Василь, Павлюк Ольга, Панич Іван, Пасічник Петро, Пелепяк Микола, Ріопка Іван, Поціус Йосиф, Притискач Андрій, Рудий Богдан, Савченко Олекса, Санаґурський Іван, Ситник Андрій, Скібацький Олекса, Темченко Антон, Федоренко Федір, Франчук Анна, Хомік Михайло, Цап Віктор, Чернецький Ігор, Черковський Григорій, Чорнописький Евгенія, Шамбельник Микола, Шпак Розалія, Янош Михайло, Нечипуренко Александер,
по 3.00 дол. Кривонос Кондрат, Омельченко Андрій, Омельченко Надія, Сметана Іва,
по 2.00 дол. Денисенко Володимир, Карамушко Володимир, Кобец Гнат, Макогон Анатолій, Медяник Віра, Онишко Юрій, Скіц Анна, Тютюнник Василь, Хорошилів Андрій,
1.00 дол. Драч Борис,

Листа пожертв Гемстецької Громади —
Збірка на біженців
Збірщик п-ні Параня Барняк

100.00 дол. Горинь Василь,
50.00 дол. Горинь Богдан,
25.00 дол. Барняк і Теодор Параня, Мицьо Мирон і Катерина, о.Шараневич Еміліян,
по 20.00 дол. Бандерський Петро, Копистянський Ярослав і Марія, Стець Володимир, Щерба Михайло і Анна,
по 15.00 дол. Богатинич Віліям, Сидор Йосиф,
по 10.00 дол. Баран Стефан, Вакулінскі Тарас і Марія, Венґер Пелягія, Данилюк Богдан, Дацьків Орест, Каселіна Марія, Корнага Мирон, Квозко Петро, Марусевич Стефан, Рик Йосиф, Сопко Іван і Катерина, Шанайда Петро і Ненсі, Ярош Лукіян,
по 5.00 Атляс Володимир, Білий Володимир, Бродило Іван, Гринчишин Антоній, Ільницький Еміліян і Оксана, Клюба Іванна, Корнова Стефан, Коваль Павло, Літеплo Володимир, Мац Роман, Мармо, Олинець Роман і Марія, Павлюк Іван, Романюк Володимир, Хома Йосиф,
по 3.00 дол. Ґерула Василь, Качмарчик Михайло, Середюк Іван,
по 2.00 дол. Ґенда Іван, Доскош Алі, Канчак Іван, Костик, Малиняк Анна, Малярський, Цьопик Ілько, Штогрин Юрій,

Комітет в Коговз — Збірка на біженців

Збірщики: Роман Мацюк і Михайло Савків

15.00 дол. Шандра Іван,
12.00 дол. Ротко Іван,
по 10.00 дол. Білинський Володимир, Буранич Григорій, о. Ванд, Мацюк Роман, Ракочий Теодор,
6.00 дол. Спак Степан,
по 5.00 дол. Апостол Михайло, Бачинська Стефані, Бездух Роман, Бездух Степан, Бішонт Рани, Білинський Іван, Білинський Осип, Білас Зеновія, Буранич Богдан, Вівчар Михайло, Габура Михаіл, Гарбач Стефан, Галій Стефан, Гошовський Остап, Грицьковян Іван, Грицьковян Володимир, Ґрещак Михайло, Ґураш Петро, Кавута Григорій, Кавка Митро, Кінаш Василь, Кіндзерський Дмитро, Кушнір Григорій, Куфель Іван, Куфель Юрко, Кривінський Іван, Крушельницький Богдан, Левицький Остап, Мацюк Михайло, Масляк Стенли, Масинес Цяли, Мицик М., Нагумик Григорій, Оменцінський Олег, Ракочі Роман, Савків Михайло, Скоренський Евген, Український Клюб, Цьолко Ю., Черняк Софія, Чорний Богдан, Шейн Ольга, Янищак Теодор, Дума Микола,
по 3.00 дол. Крушельницький Іван, Янішак Методій,
2.50 дол. Шем Василь,
по 2.00 дол. Коба Богдан, Ковч Віктор, Лоґнерців Джеймс, Манц З. Семенович, Жмуд Петро.

Замість квітів на могилу бл.п. Анґеліки Романишин на допомогу біженцям зложили, Приятелі і Установи: з Вотервліт, Ню Йорк, Трой, Вотерфорд, Йонкерс, Коговз, Олбані,

Опечаленому чоловікові п. Іванові Романишинові Екзекутива ЗУАДК складає вислови глибокого співчуття.

40.00 дол. Колодни Б. Дж. Дж. М.
30.00 дол. Макух Евгенія,
по 25.00 дол. Байляк Іван, Окр.УККА - округа Олбані, Орган. Оборони Лемківщини, Гайсерман Ізабелла, Ґунарс Овеліс Дж.
по 20.00 дол. Алтерт Р.Р., Братство св. Миколая, Кульчицька М. Маселко Роман і Ольга, Мокей Василь, Родина Романишина, Терновий Володимир і Софія, Шашкевич М.
15.00 дол. Ораґанізація СУМ
по 10.00 дол. Бендер Маґдалина, Бережанський Михайло, Білас Зиновія, Бучак Мирон, Інж. Ганкевич Роман, Ґоґота Анна, Деметрук Наталія, Діллон М., Казанзін Едвард, Коргун Михайло, Кошикар Василь, Кушнір Ярослав і Дозя, Масей Е.М., Мокій Іван і Люба, Омецінські О.У., Поліщук Андрій, інж. Ракочий Роман, Сенів Марія, Спіяк Петро і Анна, Укр. Гром. Клюб, Урбан Іван, Філь Іван, Філь Никола, 99 Відд. СУА, Н.Н., Н.Н.
по 5.00 дол. Авакіян Маґдалина, Авакіян А., Дурбак Андрій, Клим Василь, Ксенич Петро, Літинський Володимир, Малнас Ф., Маґі С., Н.Н., Терлецький Василь,
3.00 дол. Карабин Іван.

Екзекутива ЗУАДК—у висловлює найщирішу подяку Вельмишановним Жертводавцям за благородний почин, а також усім Збірщикам за їх труд і працю.

Зложені пожертви є звільнені від податку.
United Ukrainian American Relief Committee. Inc.
1319 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141.